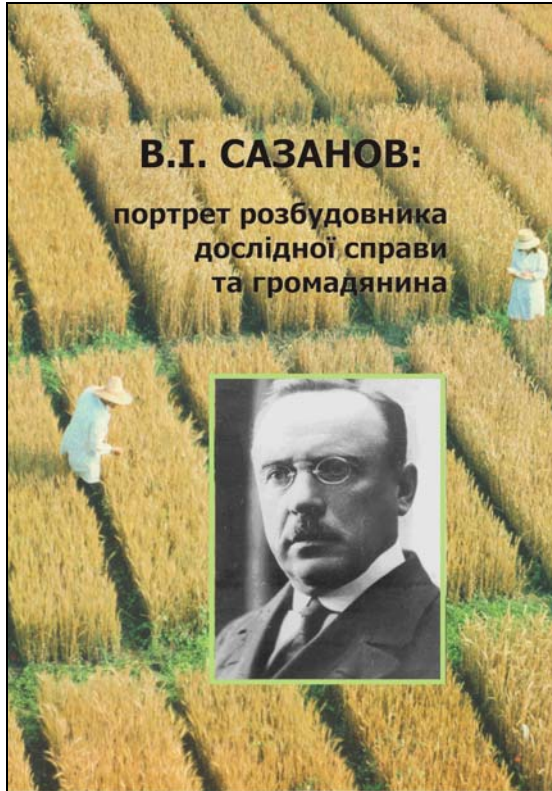

ЖИТТЯ, ВІДДАНЕ АГРАРНІЙ ДОСЛІДНІЙ СПРАВІ

Вийшла у науковий світ книга «В. І. Сазанов: портрет розбудовника сільськогосподарської дослідної справи та громадянина» історико-бібліографічної серії «Постаті аграрної та біологічної науки Полтавщини: факти, документи, бібліографія», заснованої у 2005 році доцентом Полтавської державної аграрної академії Віктором Миколайовичем Самородовим.

Укладачами вже дев'ятої книги цієї серії стали В. А. Вергунов, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент НААН, директор Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН України та засновник цієї серії доцент В. М. Самородов.

У книзі дається інформація про основні віхи діяльності одного з найвидатніших організаторів сільськогосподарської дослідної справи, вченого в галузі агрохімії, землеробства, селекції рослин та методики дослідної справи в агрономії Сазанова Віктора Івановича – доктора сільськогосподарських наук, професора, педагога, визнаного Постановою Полтавського губвиконкому 1925 року Героєм Праці за багаторічну службу і корисну діяльність.

Хронологічний покажчик налічує 169 робіт і вміщує бібліографічні описи його книг, складених ним особисто та у співавторстві, звітів із наукової діяльності науково-дослідних станцій (Іванівської, Сумської, Полтавської, Красноградської), а також наукових статей та науково-популярних публікацій. У книзі наведено описи праць і під редакцією В. І. Сазанова та спогади про нього.

Розпочинається книга висловом академіка І. В. Якушкіна про В. І. Сазанова: «Крупнейший наш опытник, выдающийся учёный, славный директор, безупречный человек».

У слові редактора до книги В. А. Вергунов стоїть перед вічною дилемою: хто справжній син своєї країни: той, хто народився в ній, чи той, хто її прославив? І відразу відповідає: «Переконаний, що справжніми синами своєї Батьківщини є ті, які народилися, і ті, які її прославили! Тому пишати творчою спадщиною доктора сільськогосподарських наук, професора В. І. Сазанова сьогодні може не тільки Україна, де він народився, сформував світогляд природознавця і визнаний на світовому галузевому рівні, а й Росія, і Казахстан, на благо і процвітання яких вчений самовіддано працював не один десяток років тривалого, але непростого життя».

Творчий науковий шлях В. І. Сазанова відмічений двома важливими подіями: перша – це посада директора Сумської сільськогосподарської дослідної станції. Робота в Сумах – важливий етап не тільки його особистого професійного становлення, а й становлення та розвитку сільськогосподарської дослідної справи в Україні. І друга, – коли в 1920 році він очолив Полтавську сільськогосподарську дослідну станцію, яка близько двох років після смерті С. Ф. Третьякова не мала директора.

Віктор Іванович приступив у Полтаві до розробки нової наукової програми, лейтмотивом якої стали слова: «Не забуваючи старого, не зраджуючи йому, шукати нове і захоплюватися ним ...»

Побудована за таким принципом програма надихала співробітників станції на творчу працю з втілення в життя нових ідей. Не випадково академік І. В. Якушкін вважав, що в цій програмі В. І. Сазанов «щасливо поєднав безсмертні полтавські основи з новими потребами краю».

У Полтаві були опубліковані такі видання вченого як: «Природні і економічні умови господарства Полтавщини», «Елементи сівозміни», «Цукровий і кормовий буряк». Тут В. І. Сазанов здійснив першу спробу повного опису сільського господарства Полтавської губернії, що знайшла своє відображення у його праці «Природные и экономические условия хозяйства Полтавщины: обоснование новой программы опытов Полтавской опытной станции».

У полтавський період свого життя Віктор Іванович збагатив агрономію науковими розробками стосовно характеристики різних елементів сівозмін. Саме з його ініціативи започаткована селекція кормових буряків, люцерни. Виведення нових сортів люцерни принесло Полтавській сільськогосподарській дослідній станції всесвітню славу.

Віктор Іванович був активним учасником організації Полтавського сільськогосподарського політехнікуму – нинішньої Полтавської державної аграрної академії.

Полтавський період у житті В. І. Сазанова і всього колективу станції позначений двома визначними подіями – урочистим святкуванням у 1925 р. 40-річного ювілею станції, що вийшло далеко за межі чисто місцевого значення, та в 1927 році Віктор Іванович зустрів 25-річчя своєї

науково-агрономічної діяльності, що не пройшло повз увагу широких кіл громадськості (надійшло понад 200 вітальних адрес, привітань і телеграм, 155 із яких опубліковано).

Наукові розробки В. І. Сазанова високо оцінені видатними вченими-аграріями: М. І. Вавиловим, В. Р. Вільямсом, Д. М. Прянішниковим, К. К. Гедройцем, О. Г. Дояренком, М. М. Кулешовим, М. М. Тулайковим та ін.

Приємно, що одну з вулиць у Полтаві названо іменем В. І. Сазанова, а до 75-річчя заснування кафедри землеробства й агрохімії Полтавської державної аграрної академії, якою він завідував, рішенням вченої ради цього вузу 16 грудня 2003 року їй було присвоєно його ім'я. 27 травня 2011 року портрет В. І. Сазанова та відомості про нього були розміщені у фотогалереї «Творці сільськогосподарської дослідної справи в Україні» Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки НААН України.

Все це – підтвердження простих слів професора М. А. Єгорова про В. І. Сазанова: «За все зроблене – пошана і хвала йому!».

Запропоноване читачам видання буде цікавим для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, спеціалістів сільського господарства, всім тим, хто не байдужий до історії вітчизняної сільськогосподарської дослідної справи.

М. М. Опара, проректор із науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри землеробства та агрохімії Полтавської державної аграрної академії, Заслужений працівник сільського господарства України